

РАХУНКОВА ПАЛАТА

вул. М. Коцюбинського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 234-95-65, 234-10-41, факс (044) 288-09-59
E-mail: rp@ac-rada.gov.ua

15.04.2019 № 18-1158

На № _____ від _____

Голові Верховної Ради України
Парубію А. В.

Щодо результатів аудиту

Шановний Андрію Володимировичу!

На засіданні Рахункової палати 26.03.2019 розглянуто та затверджено Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів державного фонду регіонального розвитку і за підсумками обговорення прийнято рішення (додаються).

Згідно з частиною першою статті 37 Закону України "Про Рахункову палату" інформуємо.

Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України (головний розпорядник коштів державного бюджету), низкою обласних і Київською міською державними адміністраціями та органами місцевого самоврядування не забезпечено належного управління коштами державного фонду регіонального розвитку (далі – Фонд, ДФРР), затвердженими в державному бюджеті на 2017 рік у сумі 3,5 млрд грн, на 2018 рік – 6,0 млрд грн, унаслідок чого не досягнуто повною мірою його головної мети – підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів, формування базису їх зростання, усунення регіональних диспропорцій у доступі населення до базових соціальних, комунальних та інших послуг.

Бюджетна програма за видатками у 2017 році виконана в сумі **3089,9 млн грн**, у 2018 році – **3548,5 млн грн**, що становить відповідно **88 відс.** і **89 відс.** відкритих асигнувань. У 2018 році освоєно також 250,1 млн грн залишку коштів спецфонду 2017 року. Водночас через відсутність фактичних надходжень до спецфонду у 2018 році бюджетна програма з держбюджету профінансована на рівні **67 відс.** затвердженого обсягу.

Незважаючи на таке значне недофінансування бюджетної програми, на місцях у 2018 році не освоєно **493,0 млн грн**, у тому числі 451,5 млн грн загального фонду, або 11 відс. (у 2017 році не було використано за призначенням **410,1 млн грн**, з них за загальним фондом – 118,5 млн гривень). Повернення до державного бюджету як невикористаних таких значних обсягів коштів загального фонду свідчить про неефективне управління коштами Фонду.

За результатами аудиту використання у 11 регіонах 1133,8 млн грн коштів Фонду встановлено порушення бюджетного законодавства на суму

196,5 млн грн (17,3 відс. суми коштів, перевірених під час аудиту на місцях), з них оплачено невиконаних робіт, чим завдано збитків державі – 69,6 млн гривень. Крім того, встановлено фактів **неефективного використання коштів Фонду у сумі 158,5 млн грн (або 14 відс. використаного ресурсу), з них неекономне використання – 20,5 млн грн, непродуктивне – 35,7 млн грн, нерезультативне використання – 102,3 млн гривень.**

Головними причинами цього є нерелевантний та несвоєчасний розподіл коштів Фонду за адміністративно-територіальними одиницями, інвестиційними програмами та проектами регіонального розвитку, недотримання вимог законодавства при відборі проектів для фінансування, неналежне здійснення авторського та технічного нагляду, відсутність ефективного контролю за виконанням запланованих робіт і використанням коштів державного бюджету.

Внаслідок недофінансування та неефективного управління, незаконного та неефективного використання коштів Фонду у 2017–2018 роках не реалізовано у запланований термін відповідно **131 та 238 проектів, або 25 і 53 відс. від їх загальної кількості, погоджених Мінрегіоном і затверджених Кабінетом Міністрів України.**

За рахунок коштів Фонду у 2017–2018 роках Кабінетом Міністрів України затверджено для фінансування відповідно 803 та 806 проектів регіонального розвитку, **переважна кількість яких спрямована на розв'язання нагальних соціальних питань,** таких як будівництво, реконструкція та капітальний ремонт будівель шкіл, лікарень, дитячих садків, поточний середній ремонт доріг, побудова та реконструкція водогонів. На забезпечення економічного розвитку регіонів спрямовані одиничні проекти, а інвестиційні програми і проекти регіонального розвитку, що мають на меті створення інфраструктури індустріальних та інноваційних парків, фінансування яких передбачено статтею 24¹ Бюджетного кодексу України, у цей період для реалізації не затверджувалися взагалі.

Нормативно-правова база Фонду є достатньою для забезпечення законного і цільового використання коштів державної фінансової підтримки розвитку регіонів, водночас окремі положення статті 24¹ Бюджетного кодексу України, якими, зокрема, врегульовані питання спрямування коштів Фонду на економічний розвиток регіонів, потребують вдосконалення.

Внесення змін згідно із Законом України від 20.12.2016 № 1789 "Про внесення змін до Бюджетного кодексу України", який набрав чинності з 01.01.2017, до абзацу першого частини першої статті 24¹ Бюджетного кодексу України (щодо виключення з нього слів "загального фонду") та зупинення законами про Державний бюджет України на 2017, 2018 та 2019 роки дії абзацу другого частини першої статті 24¹ Бюджетного кодексу України дало можливість затверджувати у вказаних законах бюджетні призначення за коштами Фонду в обсязі менше 1 відсотка прогнозного обсягу доходів загального фонду проекту Державного бюджету України на відповідний бюджетний період, а також затверджувати ці бюджетні призначення не тільки за загальним, а й за спеціальним фондом (який має нестабільні джерела формування). Це загалом створило значні ризики

нефінансування низки важливих для регіонів відібраних на конкурсних засадах проектів регіонального розвитку, затверджених Кабінетом Міністрів України.

Порядок підготовки, оцінки та відбору інвестиційних програм і проектів регіонального розвитку, що можуть реалізовуватися за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 18.03.2015 № 196 "Деякі питання державного фонду регіонального розвитку" (далі – Порядок відбору проектів № 196), не забезпечує спрямування частини коштів Фонду на досягнення позитивних економічних змін у регіонах, дозволяє спрямовувати їх майже винятково на створення та підтримання у справному стані соціальних об'єктів. Для порівняння, в ЄС на підвищення бізнес-спроможності регіонів спрямовується 20-30 відс. усіх державних інвестицій.

Неврегульованість цього питання створює ризики внесення до переліку інвестиційних програм і проектів регіонального розвитку, розподіл коштів за якими затверджує Кабінет Міністрів України, проектів, які не забезпечують розвитку регіонів, особливо економічного, не мають інвестиційної та інноваційної складових. Це є свідченням того, що на сьогодні ДФРР за формою цілком, а за змістом частково відповідає діяльності Європейського фонду регіонального розвитку.

За результатами аудиту надано рекомендації Кабінету Міністрів України, Міністерству регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, окремим обласним та Київській міській державним адміністраціям. Зокрема, Мінрегіону рекомендовано підготувати та внести Кабінету Міністрів України в установленому порядку зміни до Порядку відбору проектів № 196 в частині визначення додаткових критеріїв відбору проектів регіонального розвитку, що фінансуються за рахунок ДФРР та забезпечують досягнення позитивних економічних змін в регіонах, і встановлення мінімальної квоти у розмірі 20 відс. спрямування коштів Фонду на інвестиційні програми, що сприятиме підвищенню бізнес-спроможності регіонів. Щодо встановлених фактів з ознаками кримінальних правопорушень повідомлено відповідні правоохоронні органи, якими розпочато 22 кримінальних провадження.

Про результати аудиту поінформовано Комітет Верховної Ради України з питань бюджету та Комітет Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування.

Додаток: на 66 арк.

З повагою

Голова

В. В. Пацкан